

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI AGRÁRSZAKKÉPZÉSI HELYZETKÉP 2021

„Borsod-Abaúj-Zemplén megyei agrárszak-
képzési helyzetkép 2021” című tanulmány

a **Nemzeti Agrárgazdasági Kamara**

megbízásából készítette az

AKI Agrárközgazdasági Intézet
Nonprofit Kft.

Elérhetőségek

H-1093 Budapest, Zsil utca 3–5.
Telefon: (+36 70) 501-0446
Fax: (+36 1) 217-8111
<https://aki.gov.hu/>
aki@aki.gov.hu

Partner részére átadva:

2021. december 10.

A jelentés státusza:

- Végleges változat

Megrendelő

Szervezet

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
címe

Kapcsolattartó

Székely Erika
(szekely.erika@nak.hu)

Résztevők

Szerző

Bálint Csaba
(balint.csaba@aki.gov.hu)

Hamza Eszter
(hamza.eszter@aki.gov.hu)

Közreműködött

Lőrincz Katalin
(lorincz.katalin@aki.gov.hu)

Kránitz Lívia
(kranitz.livia@aki.gov.hu)

Rác Katalin
(racz.katalin@aki.gov.hu)

Tartalom

Az elemzés háttere és módszere	4
Háttér	4
Módszer	4
1. Demográfiai helyzetkép	5
1.1. Népeség	5
1.2. Vándorlás	6
2. Gazdasági és részletes agrármunkaerőpiaci helyzetkép	7
2.1. Vállalkozások száma szektoronként és méretkategóriánként	7
2.2. A duális agrárszakoktatásban résztvevő vállalkozások	10
2.3. Gazdasági aktivitás	11
2.4. Munkaerőpiaci helyzet az élelmiszergazdaságban	12
3. Iskolai helyzetkép	14
3.1. Általános iskolák és az általános iskolai tanulók száma	14
3.2. Középiskolák és a középiskolai tanulók száma	16
4. Agrárszakképzési helyzetkép	18
4.1. Agrárszakképzést folytató intézmények és a tanulók	18
4.2. Az agrárszakképzésben tanulók	19
Mellékletek	22

Az elemzés háttere és módszere

Háttér

A tanulmány **Borsod-Abaúj-Zemplén megye** agrárszakképzési helyzetképét mutatja be, kitérve a megye demográfiai, munkaerőpiaci folyamataira, a potenciális munkaerőigényt jelentő vállalkozások ágazati, méret szerinti jellemzőire, az oktatási struktúrára és az agrárszakképzés helyzetére, képzési kínálatára.

Módszer

A helyzetfeltárás elsősorban szekunder adatok elemzésére épül, az élelmiszergazdaság munkaerőpiaci igényeinek bemutatásához felhasználja másodelemzésre a Pénzügyminisztérium által működtetett Magyar Munkaerőpiaci Prognózis legfrissebb, 2021-es adatfelvételének adatait.

A Pénzügyminisztérium és az MKIK Gazdaság és Vállalkozáskutató Intézet (MKIK GVI) „Rövidtávú munkaerőpiaci prognózis” kutatása, tekintve, hogy területileg reprezentatív adatgyűjtésen alapul, alkalmas a munkaerőkereslet területi sajátosságainak vizsgálatára. A 2020-as Magyar Munkaerőpiaci Prognózis (MMPP) adatbázisban 6548 vállalkozás szerepel. A felmérésben a vállalkozások nyilatkoznak a tervezni kívánt munkaerőfelvételtől a foglalkozások FEOR kód szerinti megjelölésével. Ezek alapján a munkaerőfelvételek alapján megyei részletezettségű területi elemzések készíthetők a mezőgazdasági és élelmiszeripari munkaerőkereslet alakulásáról.

Az adatfeldolgozást SPSS 22 programcsomag segítségével végeztük, az eredményeket elsősorban leíró statisztikai elemzések keretében foglaltuk össze.

Az elemzésben minden esetben az adott területi szinten elérhető legfrissebb adatokat vizsgáltuk, így az egyes tématerületekben eltérő az elemzett év. Ahol indokolt volt a korábbi évek változásainak bemutatása, ott az elmúlt 4-5 év vizsgálatára került sor.

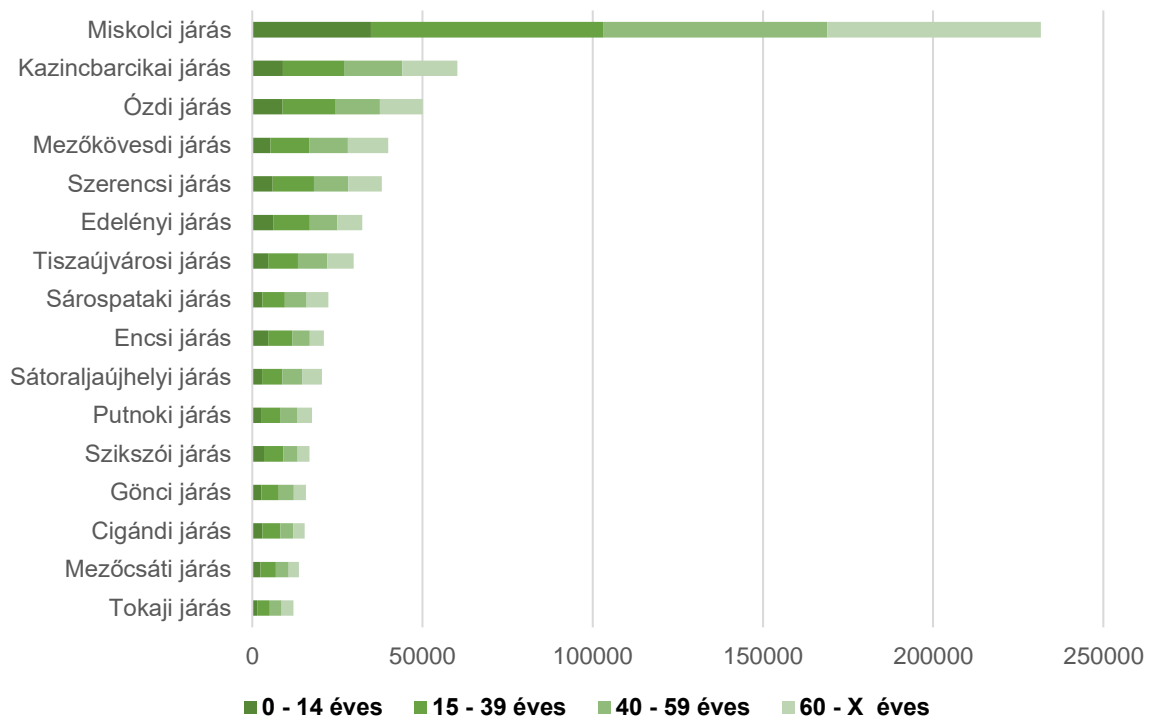
Az agrárszakképzésre vonatkozó intézményi és tanulói adatok a 2020 folyamán a korábbi Oktatási Hivatal (OH) által működtetett KIR adatbázisból átalakult és a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal (NSZFH) által üzemeltetett SZIR adatbázisból származnak, 2021 februárjára vonatkozóan. A duális agrárszakképzésben résztvevő vállalkozásokra és tanulói létszámokra vonatkozó adatok a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara által működtetett, gyakorlati képzőhelyek nyilvántartására létrehozott AGRÁRSZAKTÁR tisztított adatbázisából származnak. A KSH Tájékoztatási adatbázisából lekérdezett járassoros adatok (demográfiai és vállalkozásdemográfiai adatok) mellett a TEIR T-star szintén járassoros adatbázisából is lekérdezésre kerültek adatok (általános és középiskolai intézményi és tanulói adatok).

1. Demográfiai helyzetkép

1.1. Népeség

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 2020-ban a lakónépeség száma 637 064 fő volt, ami az ország népeségének 6,5, az Észak-Magyarország régió népeségének pedig 57 százalékát jelenti. A megye lakónépesége 2017 és 2020 között 2,65 százalékkal csökkent. A járások közül a Miskolci járás lakosság száma meghatározó, a megye lakosságának 36,4 százalékával (1. ábra:).

1. ábra: **A népeség száma Borsod-Abaúj-Zemplén megye járásaiiban korcsoportonként, 2020**

Forrás: KSH adatok alapján, AKI

A jövőbeni szakképzési beiskolázás szempontjából releváns **14 év alatti népeség száma mintegy 101,3 ezer fő volt 2020-ban, ami a teljes népeség 15,9 százalékát jelenti**, és 2017-hez viszonyítva megyei szinten 1,4 százalékkal csökkent. A megyében a fiatalok aránya meghaladja mind a régiós, mind az országos értéket. A járások közül **a legfiatalosabb korszerkezet az Encsi járást jellemzi, ahol a fiatalok aránya 22,4 százalék** és számuk 4,2 százalékkal nőtt is 2017 és 2020 között. A 14 év alatti népeség aránya a Tokaji járásban a legalacsonyabb, ugyanakkor 1,5 százalékkal nőtt a 2017-es évhez képest (0).

1. táblázat: **A 0-14 éves népesség száma, aránya és változása Borsod-Abaúj-Zemplén megye járásáiban**

Megnevezés	A 0-14 éves népesség		
	száma, fő (2020)	aránya, % (2020)	változása 2017-2020 között (2017=100%)
Ország	1421336	14,5	99,9
Észak-Magyarország	1118577	15,1	98,4
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	637064	15,9	98,6
Cigándi járás	15423	19,2	100,9
Edelényi járás	32322	19,4	98,6
Encsi járás	21058	22,4	104,2
Gönci járás	15747	17,1	93,9
Kazincbarcikai járás	60283	14,9	96,5
Mezőcsáti járás	13714	17,6	96,6
Mezőkövesdi járás	39890	13,3	97,3
Miskolci járás	231621	15,0	99,2
Ózdi járás	50083	17,7	98,1
Putnoki járás	17505	15,8	93,4
Sárospataki járás	22313	13,2	92,7
Sátoraljaújhelyi járás	20421	14,0	95,7
Szerencsi járás	38008	15,8	97,3
Szikszói járás	16783	20,7	106,3
Tiszaújvárosi járás	29796	15,6	101,4
Tokaji járás	12097	13,1	101,5

Forrás: KSH adatok alapján, AKI

1.2. Vándorlás

A népesség belföldi vándorlási adatait tekintve **Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 2018 óta csökkenő mértékben, de elvándorlás volt jellemző** (2. táblázat:). A vizsgált években **a Miskolci járásból vándoroltak el a legtöbben**, míg a Mezőkövesdi járás 2018 óta pozitív előjelű vándorlási különbözetet produkált.

2. táblázat: **A belföldi vándorlási különbözet Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, 2017-2020**

Vándorlási különbözet (fő)				
Terület	2017	2018	2019	2020
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	-3253	-3484	-3219	-2979
Cigándi járás	-168	-181	-161	-180
Edelényi járás	-226	-243	-130	-177
Encsi járás	-205	-160	-188	-169
Gönci járás	-234	-261	-143	-197
Kazincbarcikai járás	-304	-410	-387	-503
Mezőcsáti járás	-192	-116	-112	-87
Mezőkövesdi járás	-17	19	89	179
Miskolci járás	-172	-524	-804	-541
Ózdi járás	-382	-427	-359	-340
Putnoki járás	-239	-146	-56	-119
Sárospataki járás	-149	-113	-254	-140
Sátoraljaújhelyi járás	-257	-216	-191	-165
Szerencsi járás	-282	-226	-129	-133
Sziksói járás	-213	-146	-69	-121
Tiszaújvárosi járás	-154	-277	-235	-281
Tokaji járás	-59	-57	-90	-5

Forrás: KSH adatok alapján, AKI

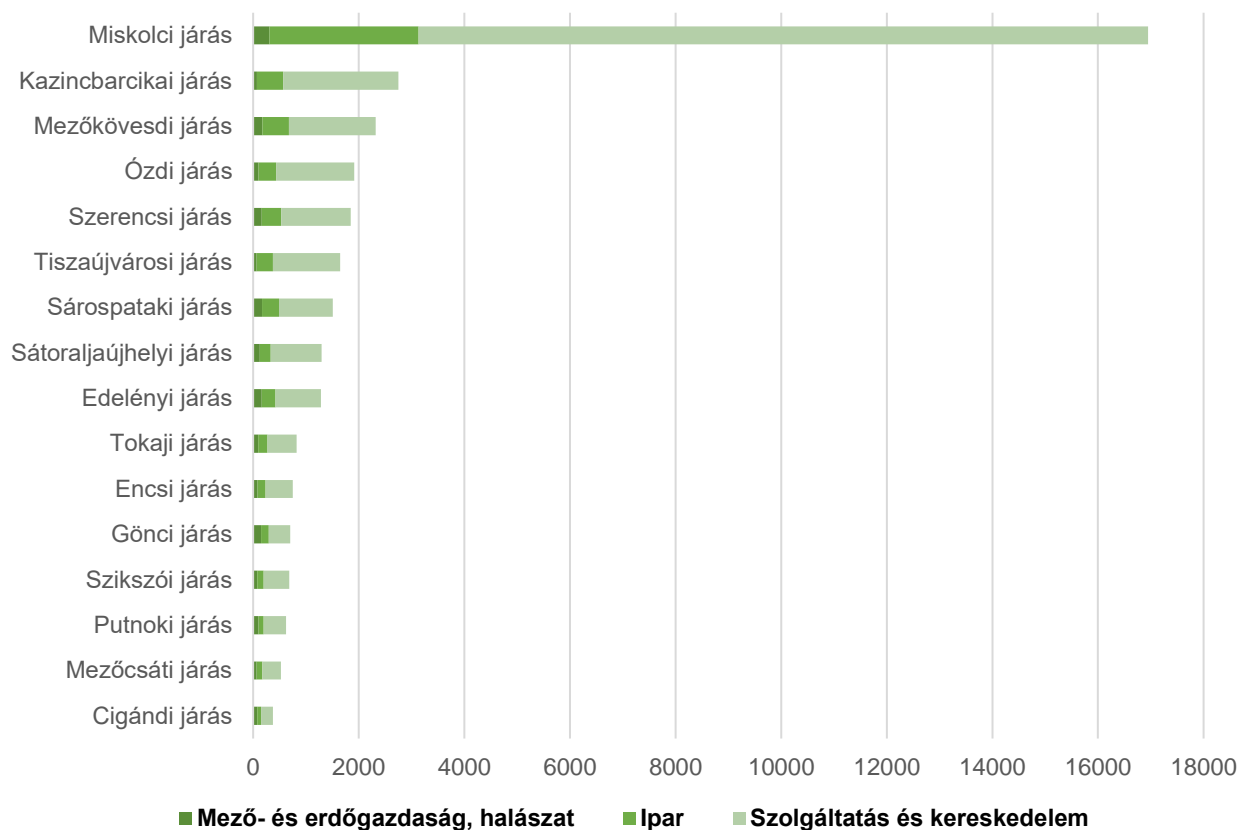
2. Gazdasági és részletes agrármunkaerőpiaci helyzetkép

2.1. Vállalkozások száma szektoronként és méretkategóriánként

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében található az országban működő vállalkozások 4,2 százaléka, **a mező-, erdőgazdasági és halászati vállalkozások aránya 5,8 százalék**. Az Észak-magyarországi régióban működő vállalkozások 54 százaléka, a régió mezőgazdasági vállalkozásinak több mint fele (54,3%) található a megyében.

A vállalkozásszámban a járások közül kiemelkedik a Miskolci járás, ahol a megye összes vállalkozásának 47 százaléka működik. Legkevesebb a működő vállalkozás a Cigándi járásban (2. ábra:).

2. ábra: **A működő vállalkozások száma a fő nemzetgazdasági szektorokban Borsod-Abaúj-Zemplén megye járásaiban, 2019**

Forrás: KSH adatok alapján, AKI

Az élelmiszergazdaságon belül a megyében a működő mezőgazdasági vállalkozások aránya átlagosan 4,4 százalék, de ennél lényegesen magasabb a Cigándi (18,9%) és a Gönci (15,4%) járásban. Az erdészeti vállalkozások a megyében 1,1 százalékot tesznek ki, a legtöbb az Ózdi és a Miskolci járásban található. Az élelmiszeripari vállalkozások számát tekintve a Miskolci, a Tokaji és a Szerencsi járás emelhető ki (3. táblázat:).

3. táblázat: **A működő vállalkozások száma és aránya az élelmiszergazdasági szektorban Borsod-Abaúj-Zemplén megye járásaiban, 2019**

Területi egység	A működő vállalkozások száma a			A működő vállalkozások aránya (%) a		
	mezőgazdaságban	erdőgazdaságban	élelmiszeriparban	mezőgazdaságban	erdőgazdaságban	élelmiszeriparban
Cigándi járás	71	6	5	18,9	1,6	1,3
Edelényi járás	120	43	22	9,3	3,3	1,7
Encsi járás	78	6	17	10,3	0,8	2,2
Gönci járás	109	42	14	15,4	5,9	2,0
Kazincbarcikai járás	50	20	26	1,8	0,7	0,9
Mezőcsáti járás	64	4	7	12,0	0,8	1,3
Mezőkövesdi járás	140	31	23	6,0	1,3	1,0
Miskolci járás	255	51	89	1,5	0,3	0,5
Ózdi járás	42	59	12	2,2	3,1	0,6
Putnoki járás	61	40	8	9,8	6,4	1,3
Sárospataki járás	138	29	39	9,1	1,9	2,6
Sátoraljaújhelyi járás	85	43	23	6,5	3,3	1,8
Szerencsi járás	156	9	56	8,4	0,5	3,0
Szikszói járás	73	6	10	10,7	0,9	1,5
Tiszaújvárosi járás	66		10	4,0	0,0	0,6
Tokaji járás	87	7	58	10,5	0,8	7,0
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	1595	396	419	4,4	1,1	1,2
Észak-Magyarország	2909	755	801	4,4	1,1	1,2
Ország	29631	4282	6755	3,4	0,5	0,8

Forrás: KSH adatok alapján, AKI

Az élelmiszergazdasági társas vállalkozások száma 2020-ban 957 volt Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. Ezen vállalkozások döntő része (87,3 százaléka) mikrovállalkozás. A nagyvállalkozások száma elenyésző. A nagyobb vállalkozásméret leginkább a mezőgazdaságban jellemző, ahol 12 közepes és 1 nagyvállalat is működik a megyében (0). Az élelmiszergazdaság ágazatai közül a mezőgazdaságban található a társas vállalkozások 47,9 százaléka, az élelmiszeriparban 30,7, az erdészet és vadászat szektorban 20,8 százaléka.

4. táblázat: **Az élelmiszergazdaság ágazataiban működő társas vállalkozások száma méret szerint Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, 2020**

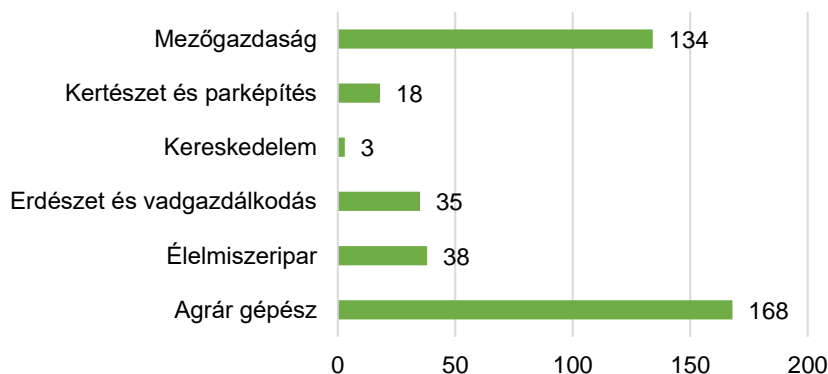
Ágazat	Mikrovál- lalkozás	Kisvállal- kozás	Középvál- lalkozás	Nagyvál- lalkozás	Összes vállal- kozás	
	száma				aránya	
Egyéb élelmiszer gyártása	15	3	1		19	2,0
Gyümölcs- és zöldségfeldolgozás	24	1			25	2,6
Húsipar	14	4	2		20	2,1
Italgyártás	131	14	1	1	147	15,4
Malomipari termékek gyártása	5				5	0,5
Növényi, állati olaj gyártása	3		1		4	
Pékáru, tésztafélek gyártása	40	21	2		63	6,6
Takarmány gyártása	4	2			6	0,6
Tejfeldolgozás	3	1	1		5	0,5
Élelmiszeripar összesen	239	46	8	1	294	30,7
Mezőgazdaság összesen halászat, vadászat, erdőgazdálkodás nélkül	397	48	12	1	458	47,9
Erdészet és vadászat	194	4	0	1	199	20,8
Halászat	5	1			6	0,6
Élelmiszergazdaság	835	99	20	3	957	100,0

Forrás: NAV társas vállalkozásokra vonatkozó adatai (2020) alapján, AKI

2.2. A duális agrárszakoktatásban résztvevő vállalkozások

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 2017 és 2021 között összesen 310 vállalkozás akkreditáltta magát duális képzőhelyként, legtöbbször az agrár gépész (168 vállalkozás), valamint a mezőgazdaság (134 vállalkozás) ágazatba tartozó szakmák oktatására vállalkoztak (0). A megyében működő 2410 élelmiszergazdasági vállalkozásnak csupán 12,9 százaléka akkreditált szervezet.

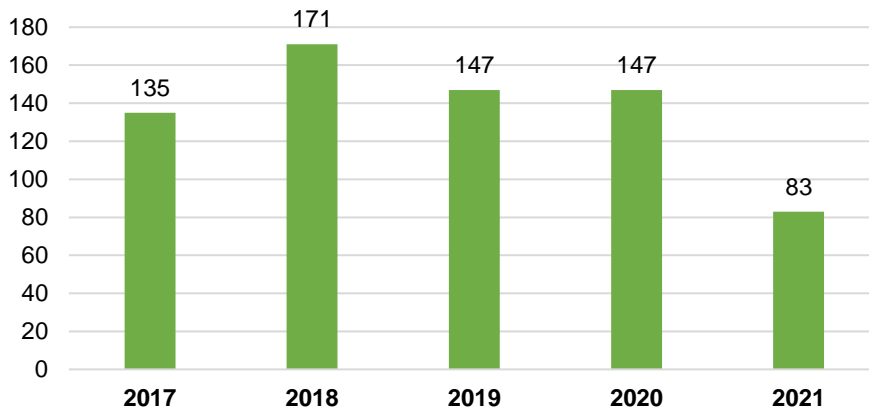
3. ábra: **Duális agrárszakképzésben akkreditált vállalkozások száma 2017-2021 között Borsod-Abaúj-Zemplén megyében ágazatok szerint**

Forrás: NAK adatok alapján, AKI

Az aktív, tehát együttműködési megállapodás és/vagy tanulószerveződés keretében tanulókat fogadó vállalkozások száma 2018-tól kezdve évről évre folyamatosan csökkent. 2018-ban még 171 szervezet fogadott tanulókat, 2019-ben és 2020-ban 147, 2021-ben pedig már csak 83, és az interjúk tapasztalatok alapján a 2021-es év alacsony értéke háttérben elsősorban a COVID-19 járvány állt (4. ábra):

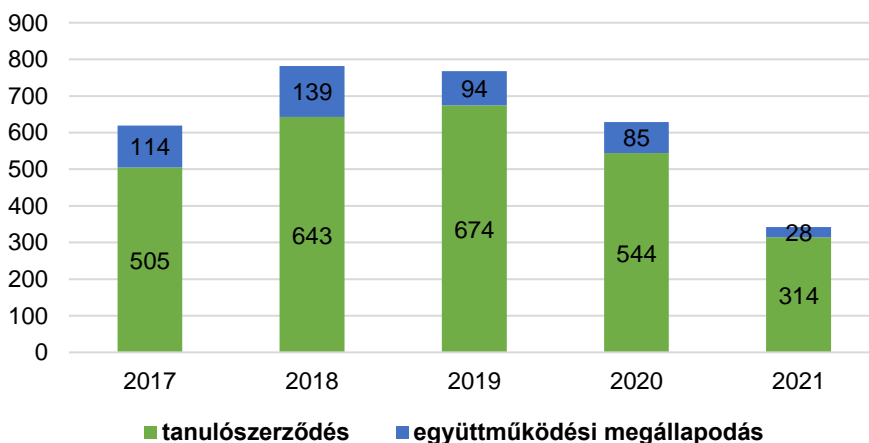
4. ábra: **A duális agrárszakképzésben aktív vállalkozások száma Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 2017-2021**

Forrás: NAK adatok alapján, AKI

Az aktív vállalkozások számával párhuzamosan a **fogadott tanulók létszáma** is csökkent: a 2018-ban még 782 fős létszám 2020-ig 629-re csökkent, **2021-ben pedig 342 főre esett vissza**. A tanulók többsége minden vizsgált évben tanulószerveződés keretében vett részt a duális szakképzésben (5. ábra):

5. ábra: **A tanulószerveződések és együttműködési megállapodások száma Borsod-Abaúj-Zemplén megyében (2017-2021)**

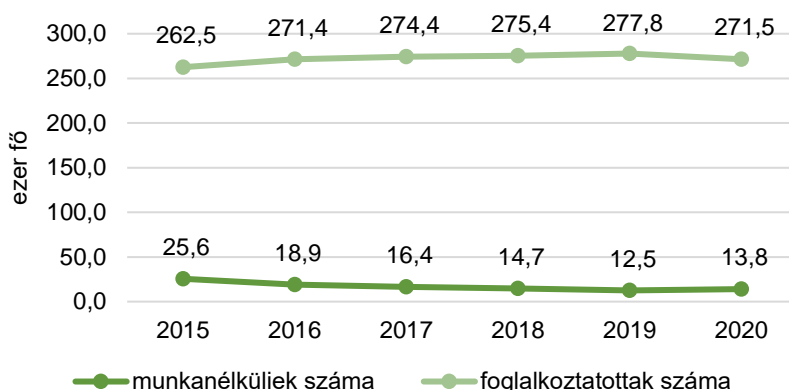
Forrás: NAK adatok alapján, AKI

2.3. Gazdasági aktivitás

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében az országos tendenciát követve 2019-ig folyamatosan növekedett a foglalkoztatotti létszám és ezzel párhuzamosan csökkent a munkanélküliek száma. **A koronavírus járvány következményeként 2020-ban már 6,4 ezer fővel kevesebb foglalkoztatott volt**

a megyében, mint 2019-ben, a munkanélküliek száma pedig 1,3 ezer fővel nőtt az előző évhez képest (6. ábra:).

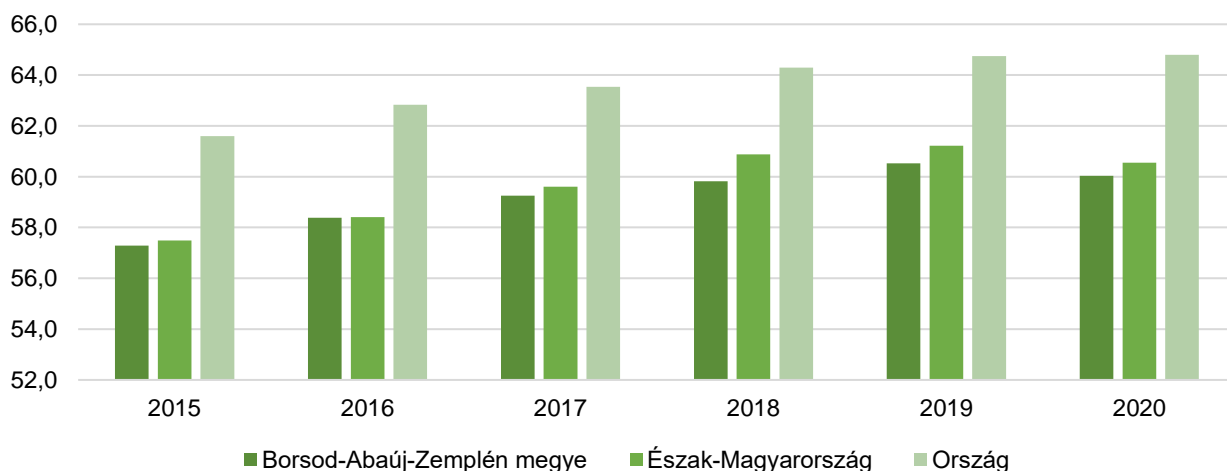
6. ábra: **A munkanélküliek és foglalkoztatottak száma Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 2015-2020**

Forrás: KSH adatok alapján, AKI

Az aktivitási ráta alakulása Borsod-Abaúj-Zemplén megyében követi mind az országos, mind a regionális trendet. **A megyében az aktivitás az országos átlagtól jelentős, 4,8 százalékpontos mértékben marad el**, viszont a régió átlagánál csupán 0,6 százalékponttal alacsonyabb (7. ábra:)

7. ábra: **Az aktivitási ráta alakulása 2015-2020 között, %**

Forrás: KSH adatok alapján, AKI

2.4. Munkaerőpiaci helyzet az élelmiszergazdaságban

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében működő **élelmiszergazdasági társas vállalkozások összesen átlagosan 5978 főt foglalkoztattak 2020-ban** (5. táblázat:). A legtöbb alkalmazott a mezőgazdaságban, azon belül pedig **az italg্যártás és a pékáru, tézstafélék gyártása emelhető ki**. A mezőgazdasági társas vállalkozások 2,8 ezer, az erdészeti vállalkozások alig több, mint 500 főnek adnak munkát egy átlagos hónapban.

5. táblázat: **Alkalmazottak száma az élelmiszergazdaság ágazataiban 2020**

Ágazat	Alkalmazottak száma (fő)	aránya,%
Egyéb élelmiszer gyártása	260	4,3
Gyümölcs- és zöldségfeldolgozás	49	0,8
Húsipar	248	4,1
Italgyártás	1031	17,2
Malomipari termékek gyártása	16	0,3
Növényi, állati olaj gyártása	62	1,0
Pékáru, tésztafélék gyártása	711	11,9
Takarmány gyártása	20	0,3
Tejfeldolgozás	188	3,1
Élelmiszeripar összesen	2585	43,2
Mezőgazdaság összesen halászat, vadászat, erdőgazdálkodás nélkül	2834	47,4
Erdészet és vadászat	541	9,0
Halászat	18	0,3
Élelmiszergazdaság	5978	100,0

Megjegyzés: Az adatok a társas vállalkozások átlagos statisztikai állományi létszámára vonatkoznak.

Forrás: NAV társas vállalkozásokra vonatkozó adatai (2020) alapján, AKI

A mezőgazdaság jelentőségével párhuzamosan az ágazatban jelentkező munkaerőhiány is számos területen megjelenik. Az agrár- és élelmiszeripari ágazat egyes szakmaiban fennálló munkaerőhiányról egyrészt a 21/2019. (II. 25.) Kormányrendelet – amelynek 5. melléklete felsorolja a megyékben fennálló 2019/2020-as tanévre meghatározott hiányszakképesítéseket¹ – másrészt az MMPP 2020-as felmérése nyújt információt.

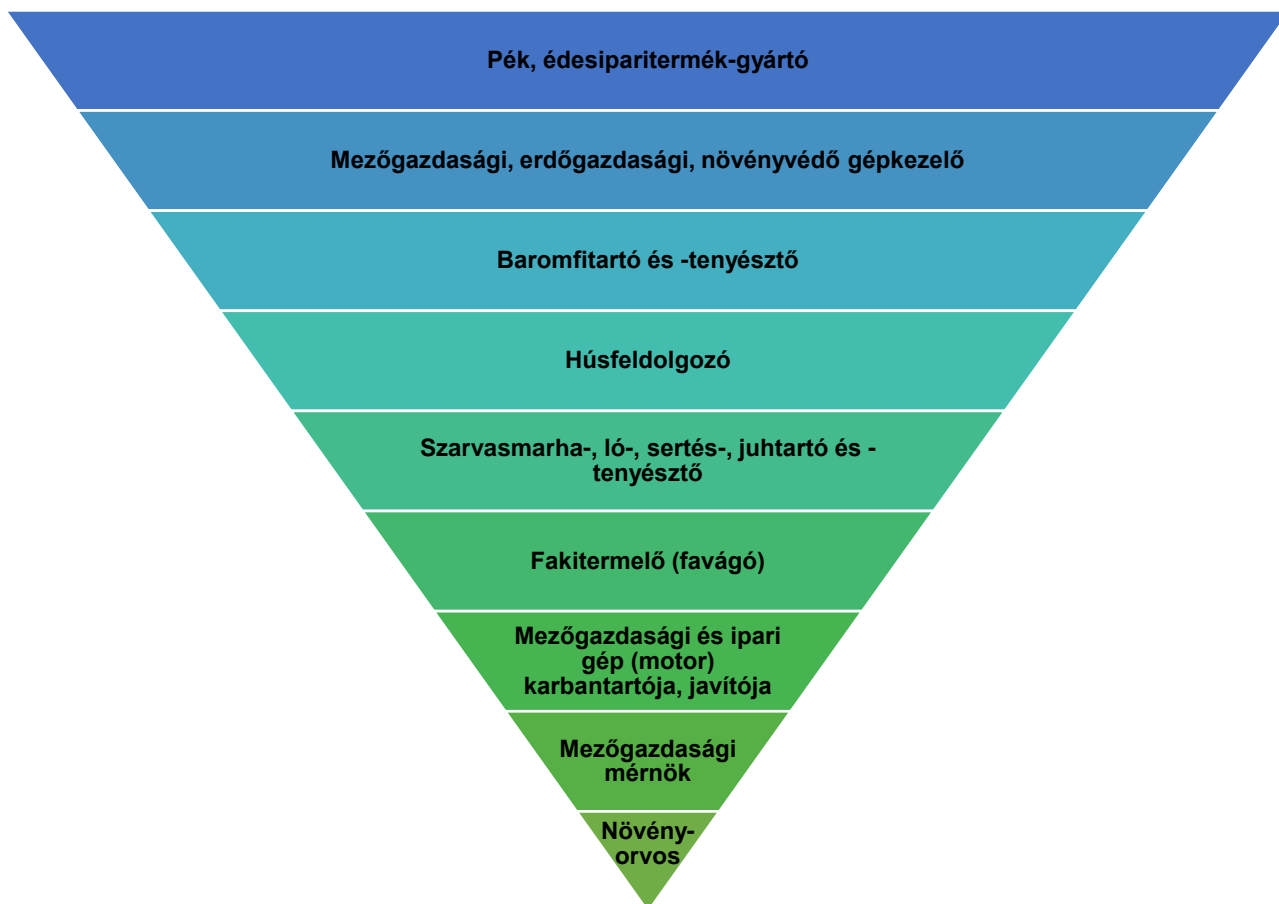
A 2019/2020-as tanévre az agrár- és élelmiszeripari hiányszakképesítések a következők voltak a megyében:

- **Mezőgazdasági gépész**
- **Gazda**
- **Pék-cukrász**

A 2020. évre vonatkozó MMPP felmérésben megkérdezett vállalkozások nyilatkoztak a tartósan betöltetlen üres álláshelyeikről. **A legnagyobb hiány pékekből, illetve mezőgazdasági gépkezelők-ből mutatkozik a megyében**, de baromfitartók és -tenyésztők, húsfeldolgozók és állattenyésztők iránt is tartós kereslet van (0).

¹ A Szabóky Adolf Szakképzési Ösztöndíjra jogosító szakképesítések a 2019/2020. tanévben

8. ábra: Tartósan betöltetlen agrár- és élelmiszeripari álláshelyek Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, 2020-ban

Megjegyzés: A fordított piramis az egyes foglalkozásokban a betöltetlen álláshelyek csökkenő számát jelzi a felmérésben. A megyei szinten mért alacsony mintaszámból kifolyólag a felmérésben közölt értékek közlésétől eltekintünk.

Forrás: GVI MMPP 2020. adatbázis alapján, AKI

3. Iskolai helyzetkép

3.1. Általános iskolák és az általános iskolai tanulók száma

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében összesen 322 általános iskolába 51 665 tanuló járt 2019-ben. Egy iskolában átlagosan 160 diák tanult. **A legtöbb, összesen 81 általános iskola a Miskolci járásban található**, 17 149 diákkal, és itt a legnagyobb az egy iskolára jutó diáklétszám. Ezzel szemben a Tokaji járásban mindössze 7 általános iskola működik, 795 tanulóval (0).

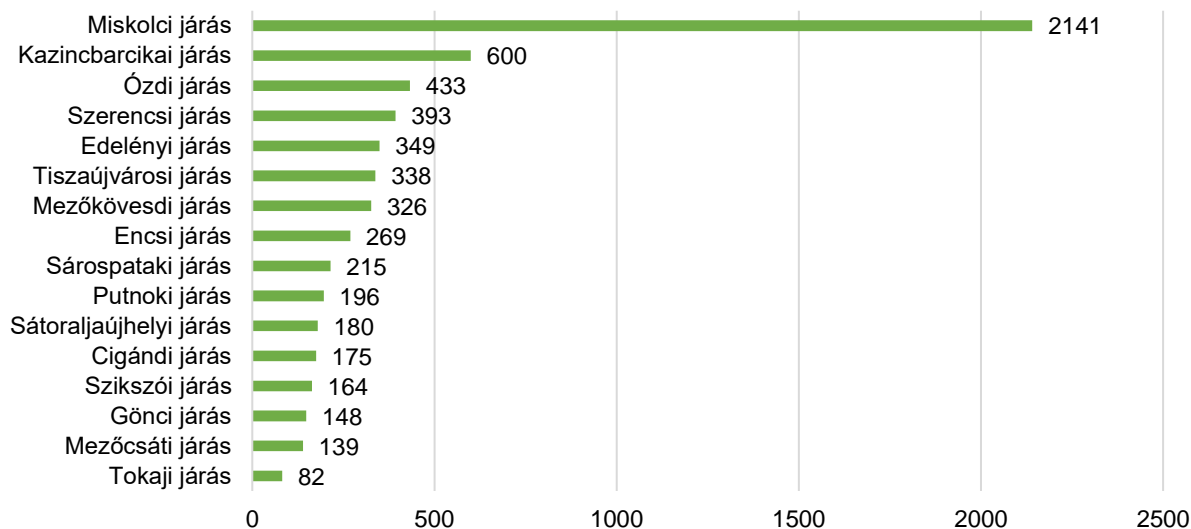
6. táblázat: **Az általános iskolák és az általános iskolai tanulók száma Borsod-Abaúj-Zemplén megye járásaiban, 2019**

Területi egység neve	Általános iskolai feladatel- látási helyek		Általános iskolai tanulók a nappali oktatásban, 2019		Átlagos tanulói létszám
	száma	aránya a megyében	száma	aránya a megyében	
Cigándi járás	14	4,3	1357	2,6	97
Edelényi járás	24	7,5	3134	6,1	131
Encsi járás	18	5,6	2435	4,7	135
Gönci járás	10	3,1	1382	2,7	138
Kazincbarcikai járás	27	8,4	4715	9,1	175
Mezőcsáti járás	10	3,1	1227	2,4	123
Mezőkövesdi járás	20	6,2	2842	5,5	142
Miskolci járás	81	25,2	17149	33,2	212
Ózdi járás	25	7,8	4669	9,0	187
Putnoki járás	10	3,1	1397	2,7	140
Sárospataki járás	17	5,3	1684	3,3	99
Sátoraljaújhelyi járás	15	4,7	1508	2,9	101
Szerencsi járás	17	5,3	3154	6,1	186
Szikszói járás	12	3,7	1549	3,0	129
Tiszaújvárosi járás	15	4,7	2668	5,2	178
Tokaji járás	7	2,2	795	1,5	114

Forrás: (TeIR)|KSH-TSTAR 2019 adatok alapján, AKI

**A 2019. évben összesen 6148 tanuló fejezte be eredményesen a 8. évfolyamot. Közülük leg-
többen (2141-en) a Miskolci járásban végeztek, de 500 fő feletti volt a Kazincbarcikai járásban
végzett általános iskolások száma is. A Tokaji járás iskoláiból került ki a legkevesebb nyolcadikos,
összesen 82 fő (0).**

9. ábra: **A 8. évfolyamot eredményesen befejező tanulók száma a nappali oktatásban Borsod-Abaúj-Zemplén megye járásában, 2019, fő**

Forrás: (TeIR)KSH-TSTAR 2019 adatok alapján, AKI

3.2. Középiskolák és a középiskolai tanulók száma

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében összesen 169 középiskola működött 2019-ben. Ebből a legtöbb, 58 feladatellátási hely gimnáziumként üzemel, de 49 szakközépiskola, 47 szakközépiskola és 15 szakiskola is található a megyében. A középiskolák és ezzel együtt a középiskolai tanulók száma kiemelkedő a Miskolci járásban (7. táblázat:).

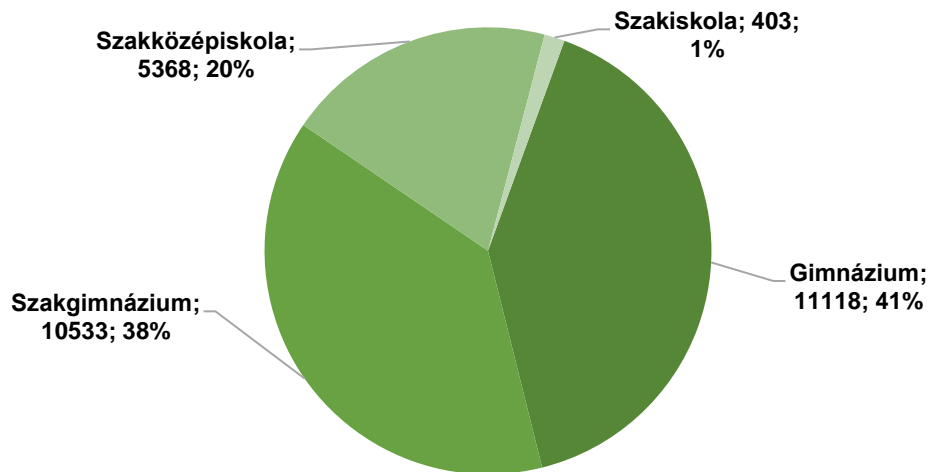
7. táblázat: **Középiskolai feladatellátási helyek száma Borsod-Abaúj-Zemplén megye járásában, 2019**

Területi egység neve	Gimnázium	Szakközépiskola	Szakközépiskola	Szakiskola	Összes középiskola		Összes középiskolai tanuló	
					száma	aránya a megyében, %	száma (fő)	aránya a megyében (%)
Cigándi járás	2	0	0	0	2	1,2	0	0,0
Edelényi járás	4	1	3	1	9	5,3	643	2,3
Encsi járás	1	1	2	0	4	2,4	491	1,8
Gönci járás	1	2	2	2	7	4,1	244	0,9
Kazincbarcikai járás	5	4	4	1	14	8,3	2839	10,4
Mezőcsáti járás	1	0	1	0	2	1,2	173	0,6
Mezőkövesdi járás	2	2	2	1	7	4,1	1082	3,9
Miskolci járás	20	20	17	4	61	36,1	14219	51,9
Ózdi járás	4	4	4	2	14	8,3	1319	4,8
Putnoki járás	1	1	1	0	3	1,8	471	1,7
Sárospataki járás	3	1	1	1	6	3,6	1168	4,3
Sátoraljaújhelyi járás	4	3	3	2	12	7,1	1045	3,8
Szerencsi járás	3	2	1	0	6	3,6	759	2,8
Szikszoói járás	4	2	3	0	9	5,3	648	2,4
Tiszaújvárosi járás	1	3	1	1	6	3,6	1161	4,2
Tokaji járás	2	3	2	0	7	4,1	1160	4,2

Forrás: (TeIR)KSH-TSTAR 2019 adatok alapján, AKI

A középiskolai nappali tanulók száma összesen 27 422 fő volt 2019-ben Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. A diákok 79 százaléka érettségit adó gimnáziumi, illetve szakgimnáziumi oktatásban részesül. Ezek az arányok kismértékben elmaradnak az országos (82,3%-os) aránytól, és gyakorlatilag megegyeznek a régióban jellemző értékkel. Szakközépiskolába a középiskolások ötöde járt 2019-ben, a szakiskolai tanulók pedig mindössze 1,5 százalékot tesznek ki (10. ábra:).

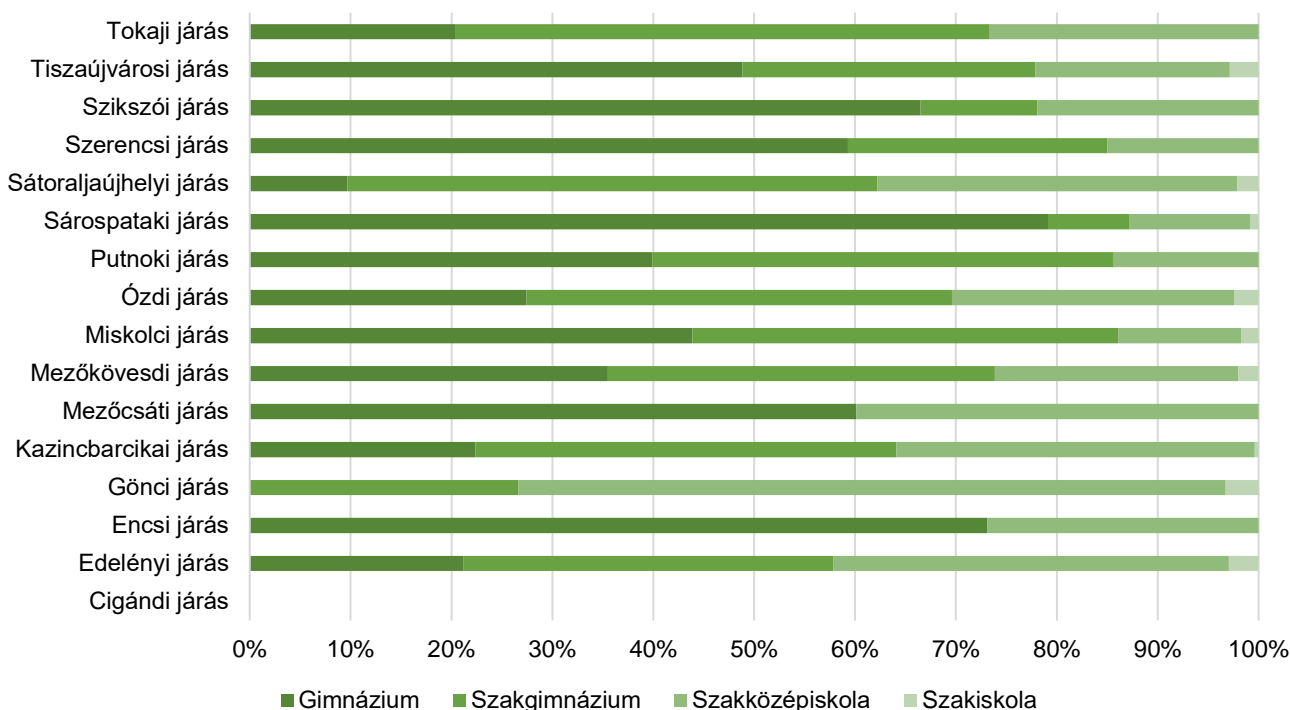
10. ábra: **A középiskolai nappali tanulók száma és aránya iskolatípus szerint Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, 2019**

Forrás: (TeIR)|KSH-TSTAR 2019 adatok alapján, AKI

A 11. ábra: a középiskolai nappali tanulók arányát szemlélteti a megye járásaiban iskolatípusok szerint. A gimnazisták aránya a Tokaji, Sátoraljaújhelyi, Ózdi, Kazincbarcikai és Edelényi járásban alacsonyabb, míg a Gönci járásban nincs gimnázium, a Cigándi járásban pedig nem működik középiskola.

11. ábra: **Középiskolai nappali tanulók aránya iskolatípus szerint Borsod-Abaúj-Zemplén megye járásaiban, 2019**

Forrás: (TeIR)KSH-TSTAR 2019 adatok alapján, AKI

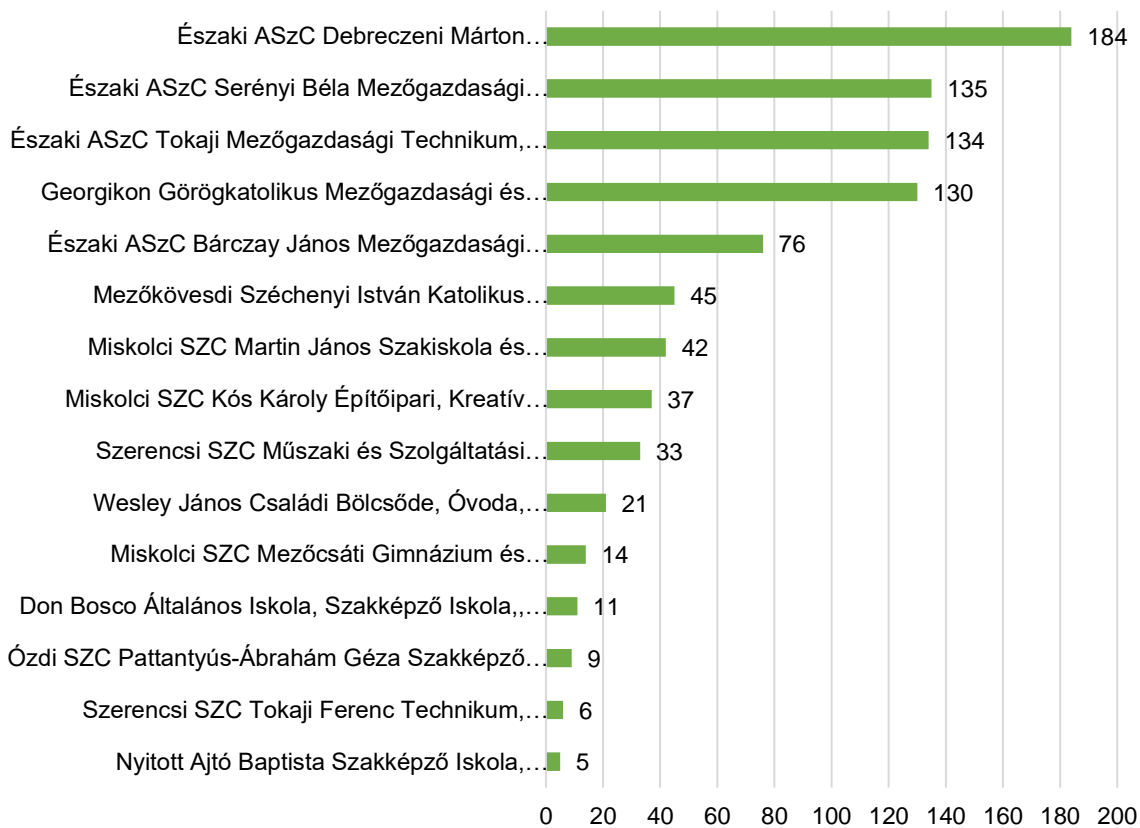
4. Agrárszakképzési helyzetkép

4.1. Agrárszakképzést folytató intézmények és a tanulók

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 15 intézményben folyik agrárszakképzés. 2021 februárjában **7 ágazatban összesen 30 szakma elnevezés alatt 882-en tanultak, ami az országos tanulólétszám 5,1 százaléka**, a megyék közül Borsod-Abaúj-Zemplén a 9. helyen áll az agrárszakképzésben tanulók létszámát tekintve (0). A legnagyobb tanulólétszámú iskola az ÉASzC Debreczeni Márton Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum és Szakképző Iskola, az ÉASzC Serényi Béla Mezőgazdasági Technikum és Szakképző Iskola, az ÉASzC Tokaji Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium², valamint a Georgikon Görögkatolikus Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium. Ebbe a négy iskolába jár a megyében agrárszakképzésben tanulók közel kétharmada (66,1%-a) (12. ábra.).

² 2021 nyaratól már nem az AM fenntartása alá tartozik, az intézmény új neve: Tokaj-Hegyalja Egyetem Tokaji Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

12. ábra: **Az agrárszakképzést folytató intézmények tanulói létszáma Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, 2021 február**

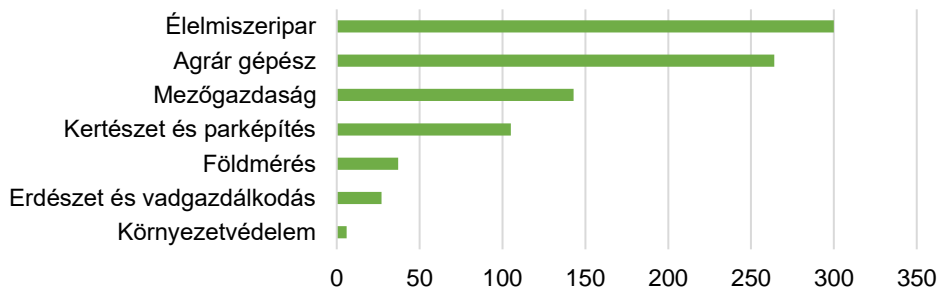

Forrás: NFSZH adatok alapján, AKI

4.2. Az agrárszakképzésben tanulók

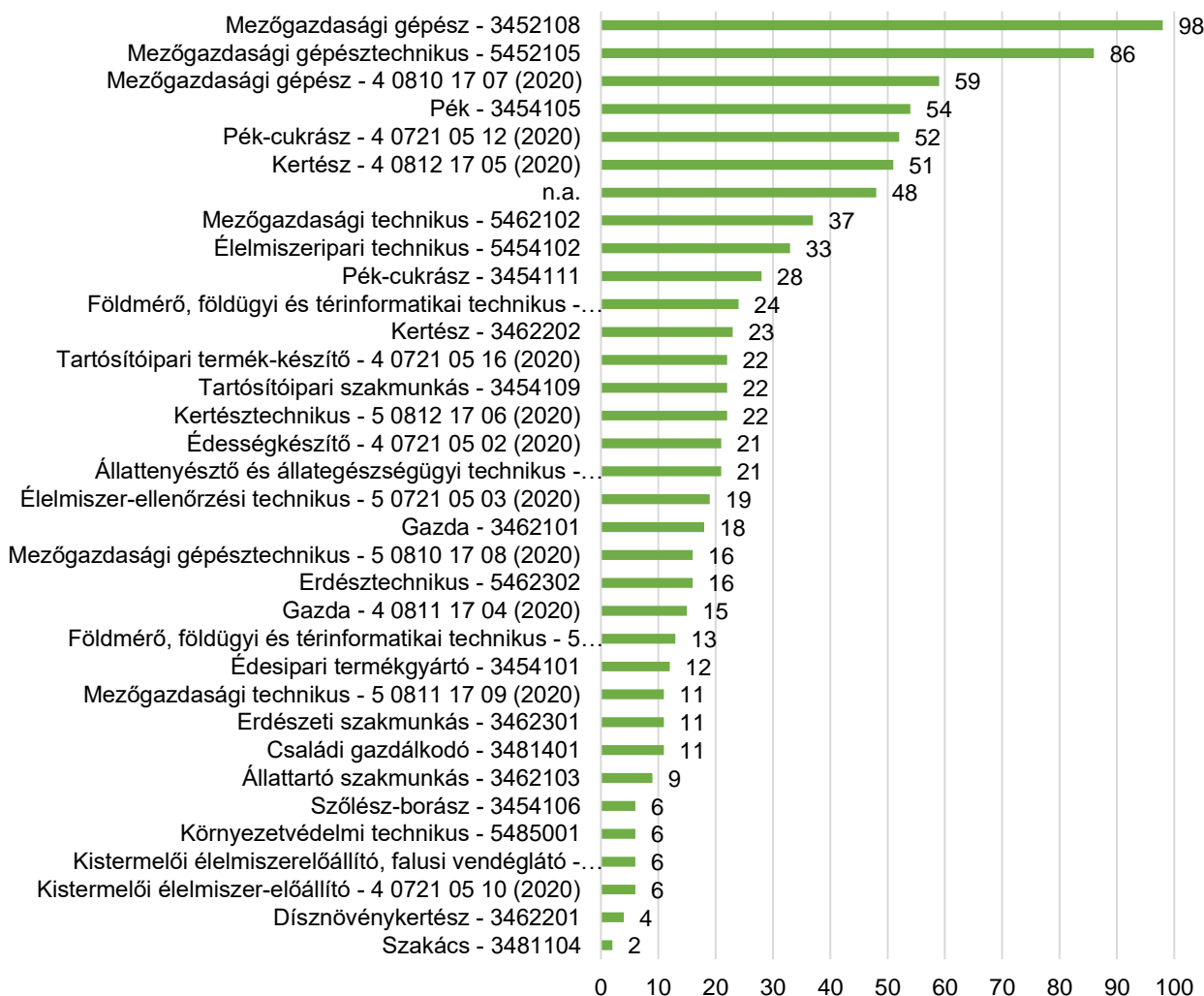
A megyében a tanulói létszámot tekintve a legnépszerűbbek az élelmiszeripar és az agrár gépész ágazatba tartozó szakmák, azokon belül is a mezőgazdasági gépész és a mezőgazdasági gépész-technikus szakmákban tanul a legtöbb diák (0 és 14. ábra:). Az élelmiszeripar ágazaton belül a pék és cukrász szakmák a legnépszerűbbek.

13. ábra: **Az agrárszakképzésben tanulók száma ágazatok szerint Borsod-Abaúj-Zemplén megyében (2021 február)**

Forrás: NFSZH adatok alapján, AKI

14. ábra: **Az agrárszakképzésben tanulók száma szakmák szerint Borsod-Abaúj-Zemplén megyében (2021 február)**

Forrás: NFSZH adatok alapján, AKI

Borsod-Abaúj-Zemplén megye agrár- és élelmiszeripari vállalkozásainál 2021-ben összesen 314 agrárszakképzésben tanuló diák vett részt tanulószerveződés keretében a duális agrárszakképzésben. A megyében működő agrárszakképzést folytató intézményekben tanulók számához viszonyítva ez a diákok 35,6 százalékát jelenti (8. táblázat:). A legnagyobb létszámban agrár-gépész vállalkozásoknál szerződtek a diákok. A megyei agrárszakképzést folytató intézményekbe járó agrár-gépész tanulók közel felét (48,5 százalékát) kiteszi a duális képzőhelyen gyakorlatukat töltő diákok száma, míg a mezőgazdasági ágazatban 58,7, az élelmiszeriparban 29,7 százalékát. Az erdészet és vadgazdálkodás szakmában 2021-ben nem volt tanulószerveződéses diák a megyei vállalkozásokban, ami azt jelenti, hogy minden diák az iskolai tanműhelyben töltötte a gyakorlati képzését.

8. táblázat: **Az agrárszakképzésben tanulók száma és a duális szakképzésben tanulószertő-
dással résztvevők aránya ágazatok szerint Borsod-Abaúj-Zemplén megyében,
2021**

Ágazat	Tanulók száma	Duális képzésben résztvevő tanulók*	
		száma a megyében mű- ködő vállalkozásokban	a megyében tanulók arányában, %
Agrár gépész	264	128	48,5
Élelmiszeripar	300	89	29,7
Erdészet és vadgazdálkodás	27		0,0
Földmérés	37	0	0,0
Kereskedelem	0		
Kertészet és parképítés	105	13	12,4
Környezetvédelem	6	0	0,0
Mezőgazdaság	143	84	58,7
Összesen	882	314	35,6

*Tanulószertődéssel rendelkező tanuló

Megjegyzés: A tanulói létszám 2021 februárjára vonatkozik, míg a tanulószertődéses duális képzésben résztvevők száma a 2021-es év egészére.

Forrás: NFSZH, NAK adatok alapján, AKI

Mellékletek

1. melléklet: Borsod-Abaúj-Zemplén megye agrárszakképzést folytató intézményeinek főbb adatai, 2021

Iskola megnevezése	Település	Ágazatok	Szalmák	Tanulói lét-szám	
Don Bosco Általános Iskola, Szakképző Iskola, Technikum, Gimnázium és Kollégium	Kazincbarcika	Élelmiszeripar	Pék – OKJ 3454105	11	
			Állattartó szakmunkás - OKJ 3462103	9	
Északi ASzC Bárczay János Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	Abaújszántó	Mezőgazdaság	Állattenyésztő és állategészségügyi technikus - OKJ 5462101	21	
			Gazda - OKJ 3462101	18	
			Gazda - 4 0811 17 04 agrárszakképzést folytató	15	
			Mezőgazdasági technikus - 5 0811 17 09 agrárszakképzést folytató	11	
			Pék - OKJ 3454105	6	
			Pék-cukrász - OKJ 3454111	11	
			Pék-cukrász - 4 0721 05 12 agrárszakképzést folytató	23	
			Tartósítóiipari szakmunkás - OKJ 3454109	22	
			Tartósítóiipari termék-készítő - 4 0721 05 16 agrárszakképzést folytató	22	
			(üres)	4	
Északi ASzC Debreczeni Márton Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum és Szakképző Iskola	Miskolc	Erdészeti és vadgazdálkodás	Erdészeti szakmunkás - OKJ 3462301	11	
			Dísznövénykertész - OKJ 3462201	4	
			Kertész - OKJ 3462202	23	
			Kertész - 4 0812 17 05 agrárszakképzést folytató	31	
		Kertészeti és parképítés	Kertésztechnikus - 5 0812 17 06 agrárszakképzést folytató	22	
			(üres)	5	
			Mezőgazdasági gépész	Mezőgazdasági gépész - OKJ 3452108	8
				Mezőgazdasági gépész - 4 0810 17 07 agrárszakképzést folytató	18
Mezőgazdasági gépésztechnikus - OKJ 5452105	18				
Északi ASzC Serényi Béla Mezőgazdasági Technikum és Szakképző Iskola	Putnok	Élelmiszeripar	Pék-cukrász - OKJ 3454111	17	
			Pék-cukrász - 4 0721 05 12 agrárszakképzést folytató	21	
		Erdészeti és vadgazdálkodás	Erdésztechnikus - OKJ 5462302	16	
			Mezőgazdasági technikus - OKJ 5462102	37	
			Mezőgazdasági gépész - OKJ 3452108	26	
Északi ASzC Tokaji Mezőgazdasági Technikum, Tokaj	Agrár	Mezőgazdasági gépész - OKJ 3452108	26		

Szakképző Iskola és Kollégium ³		gépész	Mezőgazdasági gépész - 4 0810 17 07 agrárszakképzést folytató	26
			Mezőgazdasági gépésztechnikus - 5 0810 17 08 agrárszakképzést folytató	16
			Mezőgazdasági gépésztechnikus - OKJ 5452105	54
		Élelmiszer- ipar	Kistermelői élelmiszer-előállító - 4 0721 05 10 agrárszakképzést folytató	6
			Kistermelői élelmiszerelőállító, falusi vendéglátó - OKJ 3454108	6
Georgikon Görögkatolikus Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium	Sátor- aljaúj- hely	Agrár gép- ész	Mezőgazdasági gépész - OKJ 3452108	24
			Mezőgazdasági gépész - 4 0810 17 07 agrárszakképzést folytató	15
			Mezőgazdasági gépésztechnikus - OKJ 5452105	14
	Élelmiszer- ipar		Élelmiszer-ellenőrzési technikus - 5 0721 05 03 agrárszakképzést folytató	19
			Élelmiszeripari technikus - OKJ 5454102	33
			Pék - OKJ 3454105	9
		Kertészet és parképítés	Szőlész-borász - OKJ 3454106	6
			Kertész - 4 0812 17 05 agrárszakképzést folytató	10
Mezőkövesdi Széchenyi István Katolikus Technikum, Szakképző Iskola és Gimnázium	Mező- kö- vesd	Agrár gép- ész	Mezőgazdasági gépész - OKJ 3452108	40
			(üres)	5
Miskolci SZC Kós Károly Építőipari, Kreatív Technikum és Szakképző Iskola	Mis- kolc	Földmérés	Földmérő, földügyi és térinformatikai technikus - 5 0810 17 03 agrárszakképzést folytató	13
			Földmérő, földügyi és térinformatikai technikus - 5458101	24
Miskolci SZC Martin János Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola	Mis- kolc	Élelmiszer- ipar	Pék - OKJ 3454105	22
			(üres)	8
		Mezőgazda- ság	(üres)	12
Miskolci SZC Mezőcsáti Gimnázium és Szakképző Iskola	Mező- csát	Élelmiszer- ipar	Pék - OKJ 3454105	6
			Pék-cukrász - 4 0721 05 12 agrárszakképzést folytató	8
Nyitott Ajtó Baptista Szakképző Iskola, Középis- kola, Általános Iskola, Óvoda, Szakiskola és Kollégium	Mis- kolc	Élelmiszer- ipar	(üres)	5
Ózdi SZC Pattantyús-Ábrahám Géza Szak- képző Iskola	Sajó- szent- péter	Mezőgazda- ság	(üres)	9
Szerencsi SZC Műszaki és Szolgáltatási Tech- nikum és Szakképző Iskola	Sze- rencs	Élelmiszer- ipar	Édesipari termékgyártó - OKJ 3454101	12
			Édességkészítő - 4 0721 05 02 agrár- szakképzést folytató	21
Szerencsi SZC Tokaji Ferenc Technikum, Szak- gimnázium és Gimnázium	Tokaj	Környezetvé- delem	Környezetvédelmi technikus - OKJ 5485001	6
Wesley János Családi Bölcsőde, Óvoda, Által- ános Iskola, Szakképző Iskola, Technikum és Kollégium	(üres)	Kertészet és parképítés	Kertész - 4 0812 17 05 agrárszakképzést folytató	10
			(üres)	Mezőgazda- ság

³ 2021 nyaratól már nem az AM fenntartása alá tartozik, az intézmény új neve: Tokaj-Hegyalja Egyetem Tokaji Mezőgazdasági Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium

Végösszeg

882

Forrás: NSZFH SZIR adatbázis, 2021